

SIGNATURPROJEKTER – KLIMATILPASNING AF KØBENHAVN

Borgerrepræsentationen har i 2013 og 2014 vedtaget alle skybrudskonkretiseringerne, der omfatter i alt 500 projekter fordelt på syv vandoplande. Teknik- og Miljøforvaltningen har peget på et antal signaturprojekter, der på forskellig vis har en særlig karakter.

Projekterne er valgt ud fra følgende hensyn:

- Høj synergi med andre bystrategier
- Høj synlighed
- Høj multifunktionalitet
- Høj synergi med anden planlægning
- Let at gennemføre
- Høj robusthed for ændrede klimaforudsætninger
- Merværdi for byens liv
- Lav miljøpåvirkning
- Lavt omkostningsniveau

Teknik- og Miljøforvaltningen inddrager i maj – juni 2014 lokaludvalgene for at give dem mulighed for at pege på de lokale projekter, de vurderer bør have status af signaturprojekter. Lokaludvalgenes bud på projekter kan vælges ud fra andre hensyn end dem, forvaltningen har opstillet. På den måde sikres, at den lokale viden og erfaring inddrages i den videre proces. Lokaludvalgenes forslag er ligestillet forvaltningens forslag og drøftes samlet på temamødet i TMU i august 2014.

I mappen er forvaltningens bud på 22 signaturprojekter samt et kort over projekternes placering.

CENTRALE ORD OG BEGREBER

SKYBRUD

Skybrud er et kortvarigt, men meget kraftigt regnvejr på mere end 15 mm nedbør på 30 minutter (DMI). Under skybruddet den 2. juli 2011 faldt der op mod 100 mm på en time.

HVERDAGSREGN

Der skelnes mellem hverdagsregn og skybrud, da løsningerne til håndtering af hverdagsregn og skybrudsregn er meget forskellige. Nedsivning af regnvand i en gård kan være fint til hverdagsregn, men dur ikke til håndtering af skybrudsregn, hvor regnen vil flyde over.

VANDOPLAND

København er blevet delt op i syv vandoplande, som adskiller sig fra den traditionelle bydelsopdeling. Opdelingen er sket ud fra en analyse af byens topografi (højdeforskelle, bygninger mv.) og de veje, som vandet naturligt løber ad, når der er vand på overfladen. På den måde har man indkredset syv områder, hvor man stort set kan håndtere vandet indenfor området, evt. med udledning gennem et andet område.

SKYBRUDSVEJ

En skybrudsvej transporterer og bortleder regnvand på overfladen i et styret og kontrolleret forløb, så der ikke sker skader under vandets bortledning. Skybrudsvejen vil i den daglige drift af byen typisk indgå som transportvej for biler, cykler og for gående. Anlæggets funktion som skybrudsvej sker ved stærk eller vedvarende regn, og når det eksisterende kloaksystems kapacitet er opbrugt, og regnvandet begynder at stuve op på overfladen.

FORSINKELSESVEJ

En forsinkelsesvej indgår som en sikker, styret og kontrolleret forsinkelse af regnvandets vej til kloakken. Det er et udpeget forløb, hvor der er plads til at udforme og indrette steder, hvor regnvandet naturligt opstaves og tilbageholdes. Formålet er at holde så meget regnvand ude af kloaksystemet som muligt.

FORSINKELSESPLADS

En forsinkelsesplads er et veldefineret areal, hvor regnvand kan opmagasineres i kortere tid. Forsinkelsespladsen bruges til at holde regnvandet på overfladen. Forsinkelsespladsen fungerer som et traditionelt regnvandsbassin, som kun anvendes under skybrud, hvor vandet kortvarigt kan holdes tilbage. Vand til og fra pladsen er styret. Bassinet tømmes kontrolleret ved at lede vandet til kloaksystemet eller direkte til en sø, havnen eller et vandløb.

LERSØPARKEN

Lersøparken er i skybrudskonkretiseringen givet en central rolle i at samle vand fra Tagensvej og det omkringliggende område. Projektet består i at etablere første del af et større opsamlingsbassin, der skal lede skybrud ned i det store tunnelsystem.

Klimatilpasningen kan skabe rig mulighed for at forny Lersøparken med søer og vandløbslignede tiltag og man kan med fordel tænke det sammen med udbygningen af Bispebjerg Hospital eller som et mere naturpræget supplement til de mere urbane områder som Mimersparken og Superkilen. Den nærliggende haveforening og skolehave har også udtrykt ønske om et samarbejde med henblik på at genanvende regnvand.

Planforslag over Lersøparken. Der anlægges et hovedbassin med vandspejl, hvor "hverdagsregnen" kan ledes i. Boldbane og området omkring indrettes, så det kan oversvømmes ved store skybrud. Når vandspejlet når et vist niveau, ledes det i tunnelskakten.

VANDOPLAND: Ladegårdsåen, Frederiksberg Øst og Vesterbro
LOKALUDVALG: Nørrebro

3.1

BISPEENGBUEN

Området omkring Bispeengbuen er starten på en skybrudsvej, der kan lede vand under skybrud videre til havnen via Åboulevard og Skt. Jørgens Sø. Området benyttes i dag hovedsageligt til parkering. Løsningen er med til at holde skybrudsvandet tilbage, og dermed kan andre tilknyttede skybrudsveje reduceres i størrelse. Samtidig kan de lokale oversvømmelser kontrolleres. Der er et stort potentiale for at indrette området, så det fungerer som park til dagligt.

Området er beliggende i både Frederiksberg og Københavns kommuner og skal således udføres i samarbejde mellem kommunerne.

Illustrationer af en af mange muligheder for udformningen af parkområdet.

HANS TAVSENS PARK

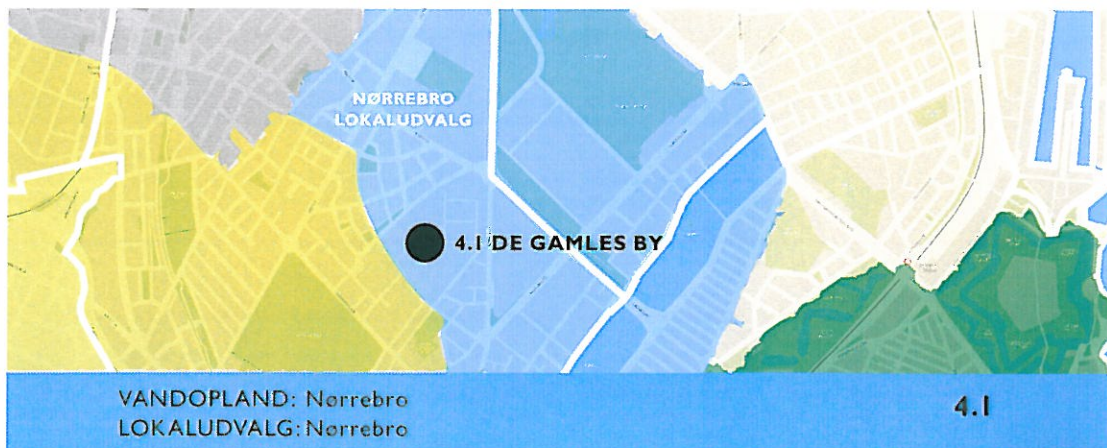
Det er et centralt element i skybrudssikringen af Nørrebro, at der etableres plads til at tilbageholde skybrudsvand i Hans Tavsens parken. Der er behov for at tilbageholde meget store vandmængder. Projektet indgår i en skybrudshovedvej, der løber fra Jagtvej via Assistens Kirkegård over Hans Tavsens Park videre ad Korsgade med udløb i Peblinge Sø.

Hovedgrebet indeholder etablering af op til 36.500 m³ bassinvolumen i Hans Tavsens Park og den tilstødende Assistens Kirkegård. Det vil betyde, at hele parken skal indgå i løsningen.

Kommunen er via områdeløft i gang med en proces om fornyelse af parken. Der er et meget stort synergi- og besparelspotentiale ved at gennemføre disse projekter samlet. Parken er især i sommerhalvåret meget populær til ophold og rekreation. Projektet har potentiale til at give et stort løft til kvarteret.

Visualiseringer af parken i tørvej og under skybrud.

DE GAMLES BY

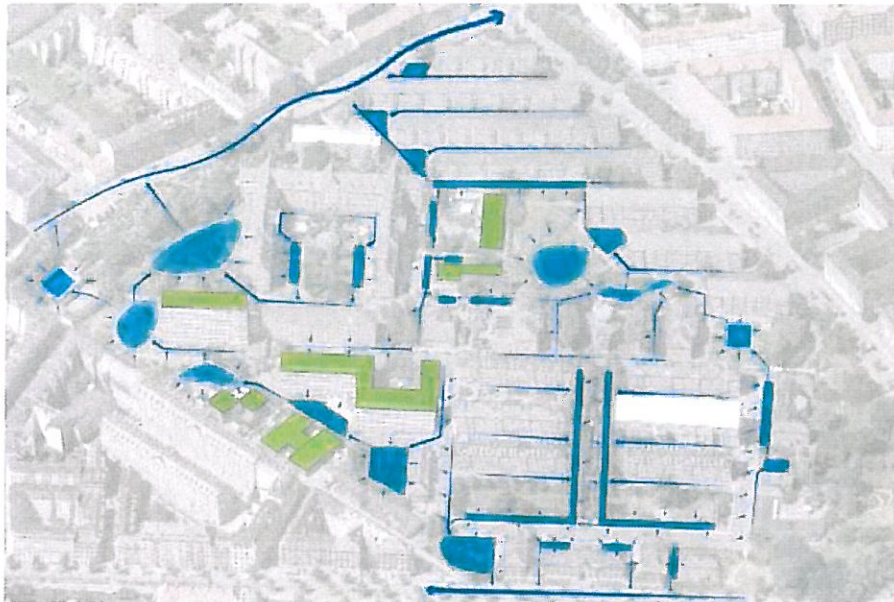

Området har stort potentiale til central forsinkelse i skybrudskonkretiseringen grundet relativt store ubefæstede arealer midt på Nørrebro, som f.eks. at sænke eksisterende grønne arealer til forsinkelse af vand eller at anlægge planlagte cykelstier som dæmnin-
ger for skybrudsvand.

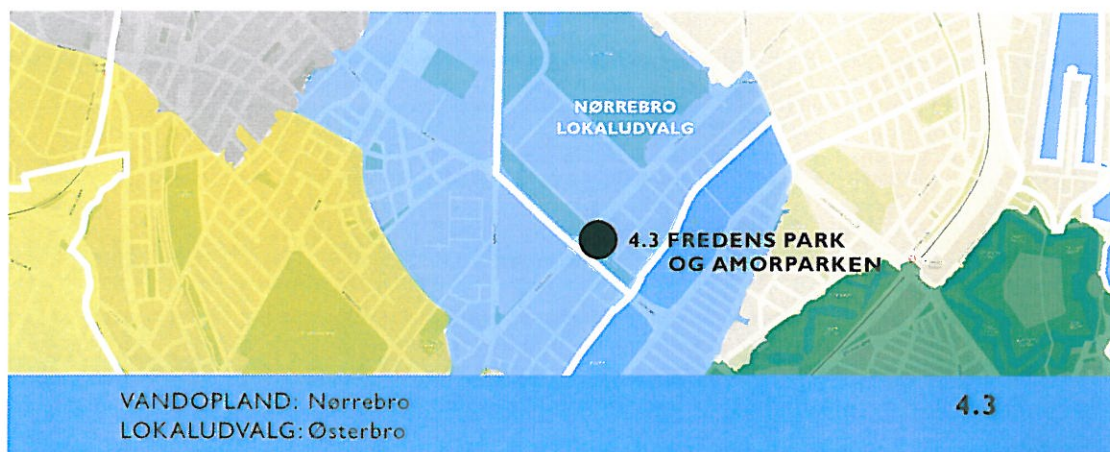
Projektet har stor synergi med igangværende projekter, som fx helhedsplanen "De Gamles By" (8 mio. kr.), etableringen af cykelruten "Guldbergshave-Fælledparken, etape 2", etablering af nyt produktionskøkken (BUF - ca. 20 mio. kr.) og anlæg af nye udendørsarealer (SUF - ca. 8 mio. kr.). Alle de nævnte projekter skal etableres i perioden 2014-2016.

Hvis der snarest sættes undersøgelser i gang af potentialet for tilbageholdelse og nedsivning af skybrudsvand i De Gamles By, er der mulighed for tæt koordinering og dermed besparelser i forbindelse med projektering og udførelse af projekterne.

Der er lokal forankring af projektet igennem lokalforening "Byoasen og Forsvar De Gamles By", som har udtalt sig positivt til de viste løsninger i skybrudskonkretiseringen i den offentlige høring.

Oversigt over projektområdet De Gamles By

FREDENS PARK OG AMORPARKEN

Fredens Park og Amorparken har en nøglefunktion i forbindelse med skybrudshåndtering for hele Nørrebro-området. Parkerne danner lokale dybdepunkter med Fredens Park som lavpunkt direkte ved De Indre Søer. I konkretiseringen foreslås, at vandet herfra skal løbe videre til De Indre Søer. Det foreslås endvidere, at overfladevand i hverdagsituationer kan renses i Fredens Park og ledes til De Indre Søer for at aflaste kloaksystemet. Fredens Park og Amorparken er begge fredede og rummer i dag forskellige funktioner, fx som rekreation samt især i Fredens Park forskellige store forsyningsledninger.

Etablering af skybrudsløsningen i parkerne vil give planlægningssikkerhed for kommende skybrudsløsninger. Der kræves myndighedskoordinering i forhold til fredning, forsyningsledninger samt vandkvaliteten i De Indre Søer.

Visualisering af mulig løsning ved Fredens Park og Amorparken.